

Det senaste svenske udkast til en ny svensk forsikringsaftalelovs regler om kollektive forsikringer

36

Lagförslag

någon närstående tillhör gruppen,

frivillig gruppskadeförsäkring: gruppskadeförsäkring som grupplemmarna ansluter sig till genom egen anmälan, *obligatorisk gruppskadeförsäkring*: gruppskadeförsäkring som varje medlem i gruppen är ansluten till oavsett egna åtgärder.

Som konsumentförsäkring anses vid tillämpning av detta kapitel grupp-försäkring som meddelas för en grupp konsumenter.

2 § För gruppskadeförsäkring gäller 1 kap., 3 kap. 8 och 9 §§, samt 4 och 6-8 kap., om inte annat föreskrivs i detta kapitel.

Reglerna i 5-10 §§ och 15 § tillämpas inte på gruppskadeförsäkring som gäller vid tillfälligt besök på en bestämd plats eller vid deltagande under högst en månad i en bestämd verksamhet.

3 § Aftal om frivillig gruppskadeförsäkring anses ingången mellan försäkringsbolaget och gruppmedlemmen på grundval av gruppavtalet.

Aftal om obligatorisk gruppskadeförsäkring anses ingången mellan försäkringsbolaget och företrädare för gruppen genom gruppavtalet. Genom ett sådant avtal uppkommer ingen betalningsskyldighet för gruppmedlemmen mot försäkringsbolaget.

Den som ingår avtal om gruppskadeförsäkring med bolaget är försäkringstagare.

Information

4 § Lunan ett gruppavtal om gruppskadeförsäkring ingås, skall försäkringsbolaget lämna gruppen en information som är utformad så att den underlättar valet av försäkring. Bolaget skall ge den information om försäkringsvillkoren och andra förhållanden som gruppen behöver för att kunna bedöma kostnaderna för och omfattningen av försäkringen. Information skall alltid ges om adressen till bolagets huvudkontor eller, när en agentur eller filial har meddelat försäkringen, till agenturen eller filialen samt angående vilket lands lag som enligt villkoren skall gälla för försäkringen och hur klagomål från försäkringstagarens sida i anledning av försäkringsavtalet skall

9 kap. Gruppskadeförsäkring

Tillämpningsområde m.m.

1 § I detta kapitel betyder

gruppavtal: avtal som sluts med ett försäkringsbolag för en på förhand bestämbar grupp och som anger villkor för avtal om gruppskadeförsäkring,

gruppskadeförsäkring: skadeförsäkring som meddelas enligt ett gruppavtal och som gäller under förutsättning att den försäkrade eller

behandlas.

Innan ett avtal om frivillig gruppskadeförsäkring sluts, skall bolaget också på ett ändamålsenligt sätt ge gruppmedlemmarna information för bedömning av frågan om de med hänsyn till sitt försäkringsskydd i övrigt bör ansluta sig till försäkringen.

Under försäkringsstiden och i samband med att försäkringen förnyas skall bolaget i skälig omfattning informera de försäkrade om sådana förhållanden rörande försäkringen som det är av betydelse för dem att känna till. Efter ett försäkringsfall gäller informationsskyldigheten även mot andra som har anspråk mot bolaget.

5 § När en gruppskadeförsäkring har meddelats, skall försäkringsbolaget snarast på ett ändamålsenligt sätt avsända försäkringsbesked för de försäkrades kännedom. Beskeden skall innehålla upplysningar om de väsentliga rättigheter och skyldigheter som följer av försäkringen samt om viktiga avgränsningar av försäkringsskyddet. Detsamma gäller när försäkringen har förnyats, om de nya försäkringsvillkoren innebär en begränsning av försäkringsskyddet eller en väsentlig ändring av försäkringen.

Om en uppgift i ett försäkringsbesked avviker från försäkringsavtalet och avvikelsen inte är till nackdel för den som beskedet är riktat till, gäller uppgiften i försäkringsbeskedet. Uppgiften kan dock inte återopas, om nya försäkringsbesked eller ett annat meddelande i frågan senast fjorton dagar före försäkringsfallet på ett ändamålsenligt sätt har avsänts för de försäkrades kännedom eller om den som försäkringsbeskedet är riktat till insett eller bort insett att uppgiften är oriktig eller inte längre är giltig.

Reglerna i 2 kap. 5 och 6 §§ tillämpas vid gruppskadeförsäkring.

Tiden för bolagets ansvar

6 § När ett gruppavtal om frivillig gruppskadeförsäkring har ingåtts, räknas tiden för försäkringsbolagets ansvar från den tidpunkt som anges i gruppavtalet. Ansvaret omfattar alla gruppmedlemmar som då fyller anslutningskraven enligt avtalet och som har anslutit sig till försäkringen. Om en gruppmedlem ansluter sig senare, räknas

ansvaret från och med dagen efter anslutningen. Detsamma gäller om gruppavtalet saknar föreskrift om ansvarets inträde.

Anslutning enligt första stycket anses ske när medlemmen gör anmälan hos bolaget eller hos någon som tar emot anmälningar för bolagets räkning.

Om ingen annan tidpunkt har avtalats, räknas vid obligatorisk gruppskadeförsäkring tiden för bolagets ansvar mot medlemmarna från och med dagen efter den då gruppavtalet slöts eller, om någon inträder senare i gruppen, från och med dagen efter inträdet.

7 § När ansvaret har inträtt mot en gruppmedlem, gäller det också mot den som ansluts som försäkrad tillsammans med gruppmedlemmen.

Uppsägning av gruppskadeförsäkringen m. m.

8 § Om gruppavtalet upphör på grund av uppsägning från gruppens sida, upphör försäkringen för samtliga försäkrade vid den tidpunkt som anges i uppsägningen, dock tidigast en månad efter det att uppsägningen togs emot av försäkringsbolaget. När bolaget har tagit emot en uppsägning av frivillig gruppskadeförsäkring, skall det genast ge ett skriftligt meddelande om denna till de försäkrade gruppmedlemmarna.

En försäkrad gruppmedlem har rätt att när som helst säga upp försäkringen att genast upphöra för hans del och för sådana försäkrade som har anslutits tillsammans med honom.

9 § Om en försäkrad gruppmedlem utträder ur gruppen av någon annan anledning än att han uppnår en viss ålder, upphör en månad efter utträdet försäkringsbolagets ansvar för honom och för sådana försäkrade som har anslutits tillsammans med honom.

Bolaget får göra förbehåll om att bestämmelserna i första stycket inte skall gälla, i den mån den försäkrade på något annat sätt har fått eller uppenbarligen kan få skydd av samma slag som tidigare. Om det behövs på grund av försäkringens art, får bolaget göra förbehåll om att första stycket inte heller annars skall tillämpas.

10 § Ett avtal om gruppskadeförsäkring förnyas för en tid av ett år, om inte avtalet har sagts upp för att upphöra vid försäkringstidens slut. I 4 och 5 §§ finns bestämmelser om information i samband med förnyelse.

Ett skriftligt meddelande om uppsägning från försäkringsbolagets sida skall enligt vad som sägs i 16 § ges till den som har ingått gruppavtalet med bolaget och till den försäkrade gruppledanden. Uppsägningen får verkan en månad efter det att meddelandena avsåndes.

Första stycket första meningen gäller inte, om annat framgår av avtalet eller omständigheterna i övrigt.

11 § Utom i de fall som anges i 4 kap. 2 § första stycket och 9 kap. 14 § får försäkringsbolaget säga upp en gruppskadeförsäkring för att upphöra i förtid eller ändras under försäkringstiden endast i fråga om gruppledanden som grovt åsidosatt sina förpliktelser mot bolaget. Om en sådan uppsägning gäller 3 kap. 4 § andra stycket.

12 § Försäkringsbolaget får inte mot den försäkrade åberopa att någon annan än han eller någon som är försäkrad tillsammans med honom har eftersatt sin upplysningsplikt eller anmälningskyldighet enligt 4 kap. 1-4 §§ eller haft vetskap om ett sådant förhållande.

Premien

13 § Om inte premiebetalningen är ett villkor för att försäkringsbolagets ansvar skall inträda, skall första premien för en gruppskadeförsäkring betalas inom fjorton dagar från den dag då bolaget avsånde krav på premien till den som enligt försäkringsavtalet skall betala premien till bolaget.

Premien för en senare premieperiod och första premien för en försäkring som förnyats enligt 10 § skall betalas senast på periodens första dag. En premie som avser längre tid än en månad behöver dock inte betalas tidigare än en månad från den dag då bolaget avsånde krav på premien till den som enligt försäkringsavtalet skall betala premien till bolaget.

Bestämmelserna i 5 kap. 5-7 §§ tillämpas vid gruppskadeförsäkring.

14 § Betalas inte premien i rätt tid, får försäkringsbolaget säga upp försäkringen.

Ett meddelande om uppsägningen skall enligt vad som sägs i 16 § ges till den som har ingått gruppavtalet med bolaget och till den försäkrade gruppledanden. Uppsägningen får verkan fjorton dagar efter det att meddelandena avsåndes, om inte premien betalas inom denna frist. Meddelandena skall innehålla uppgift om detta. Saknas uppgiften, får uppsägningen ingen verkan.

15 § Har premien för en frivillig gruppskadeförsäkring inte kunnat betalas inom den i 14 § andra stycket angivna fristen därför att den försäkrade gruppledanden har blivit svårt sjuk eller berövats friheten, därför att han inte har fått ut pension eller injänad lön från sin huvudsakliga anställning eller därför att något liknande oväntat hinder har inträffat för hans del, får en uppsägning enligt 14 § första stycket verkan först en vecka efter det att hindret har fallit bort, dock senast tre månader efter fristens utgång.

Om vid frivillig gruppskadeförsäkring ett dröjsmål med premien beror på försummelse av någon som enligt gruppavtalet skall betala premien för gruppens räkning, får uppsägningen verkan för den försäkrade gruppledanden och försäkrade som har anslutits tillsammans med honom först en vecka efter det att medlemmen själv har fått kännedom om dröjsmålet, dock senast tre månader efter utgången av den frist som anges i 14 § andra stycket.

Meddelanden till de försäkrade

16 § Om försäkringsbolaget enligt någon bestämmelse i denna lag eller i gruppavtalet skall tillställa en försäkrad en uppsägning eller ett annat meddelande, skall bolaget på ändamålsenligt sätt sända detta för hans kännedom. Ett meddelande som avser bestämda gruppledanden skall sändas till dessa personligen.

10 kap. Kollektivavtalsgrundad skadeförsäkring

Tillämpningsområde m.m.

- 1 § Bestämmelserna i denna lag om kollektivavtalsgrundad skadeförsäkring tillämpas på skadeförsäkringar som
1. tecknas av arbetsgivare för att ge försäkringsskydd åt anställda,
 2. meddelas enligt försäkringsvillkor som följer ett i villkoren angivet kollektivavtal mellan en arbetsgivarorganisation och en arbetagarorganisation och
 3. tecknas hos ett försäkringsbolag enligt vad som framgår av kollektivavtalet.

En kollektivavtalsgrundad skadeförsäkring kan omfattas även av arbetsgivaren själv och andra som har anknytning till hans verksamhet. Närstående till anställda eller andra försäkrade kan också omfattas av försäkringen.

Om försäkringsskyddet enligt ett kollektivavtal som avses i första stycket skall gälla också för anställda hos sådana arbetsgivare som inte har tecknat försäkring trots att de har varit skyldiga att göra det, skall utbetalad ersättning anses som ersättning från en kollektivavtalsgrundad försäkring.

2 § För kollektivavtalsgrundad skadeförsäkring gäller 1 kap., 3 kap. 8 och 9 §§, 4 och 6 kap., 7 kap. 1-4 §§ och 6-9 §§ samt 8 kap. Dessutom gäller bestämmelserna i detta kapitel.

Upplysnings- och anmälningsplikt enligt 4 kap. åvilar även den försäkrade.

Vad som i 3-5 §§ sägs om anställda gäller också andra som omfattas av försäkringen.

3 § Arbetsgivaren ingår avtal om kollektivavtalsgrundad skadeförsäkring med försäkringsbolaget och är försäkringstagare.

En anställd som försäkringen avser att skydda anses som försäkrad, även om försäkringen gäller ersättningskyldighet för arbetsgivaren.

Information

4 § När en överenskommelse som medför skyldighet för arbetsgivare att teckna en kollektivavtalsgrundad försäkring har ingåtts, skall försäkringsbolaget och de arbetsmarknadsparter som har slutit det kollektivavtal som försäkringen följer på lämpligt sätt informera de arbetsgivare och anställda som berörs av överenskommelsen. Informationen skall avse arbetsgivarnas skyldighet att teckna försäkring, kostnaderna för försäkringen och omfattningen av denna. Information skall alltid ges om adressen till bolagets huvudkontor eller, när en agentur eller filial har meddelat försäkringen, till agenturen eller filialen samt angående vilket lands lag som enligt villkoren skall gälla för försäkringen och hur klagomål från försäkringstagarens sida i anledning av försäkringen skall behandlas.

Under försäkringstiden skall bolaget och arbetsmarknadsparterna i skälig omfattning informera arbetsgivare och anställda om sådana förhållanden rörande försäkringen som det är av betydelse för dem att känna till. Informationskyldigheten med anledning av försäkringsfall åvilar bolaget och gäller även mot andra som har anspråk mot bolaget.

5 § När en kollektivavtalsgrundad försäkring har meddelats, skall försäkringsbolaget snarast på ändamålsenligt sätt avsända försäkringsbesked för de anställdas kännedom. Beskeden skall innehålla upplysningar om de väsentliga rättigheter och skyldigheter som följer av försäkringen samt om viktiga avgränsningar av försäkringsskyddet. Detsamma gäller när försäkringen har ändrats, om de nya försäkringsvillkoren innebär en begränsning av försäkringsskyddet eller en väsentlig ändring av försäkringen.

Om en uppgift i ett försäkringsbesked avviker från försäkringsavtalet och avvikelsen inte är till nackdel för den som beskedet är riktat till, gäller uppgiften i försäkringsbeskedet. Uppgiften kan dock inte åberopas, om nya försäkringsbesked eller annat meddelande i frågan senast fjorton dagar före försäkringsfallet på ändamålsenligt sätt har avsänts för de anställdas kännedom eller om den som försäkringsbeskedet är riktat till har insett eller bort inse att uppgiften är oriktig

eller inte längre är giltig.

Reglerna i 2 kap. 5 § tillämpas vid kollektivavtalsgrundad försäkring.

Om bolaget underlåter att fullgöra sin informationsskyldighet enligt denna lag, gäller 2 kap. 6 §.

Tiden för bolagets ansvar

6 § När en arbetsgivare tecknar en försäkring som han enligt kollektivavtal är skyldig att teckna, räknas tiden för bolagets ansvar från och med den dag då arbetsgivaren blev bunden av kollektivavtalet eller den senare dag som anges i kollektivavtalet. I annat fall räknas tiden från och med dagen efter den då ansökan om försäkring avsåndes eller lämnades till bolaget.

Uppsägning av försäkringen

7 § Försäkringsvilkoren får innehålla att försäkringen inte kan upphöra på grund av uppsägning, så länge arbetsgivaren enligt kollektivavtal är skyldig att hålla försäkringen. Om villkoren inte innehåller en sådan bestämmelse, gäller vad som anges i andra stycket.

En försäkring som gäller tills vidare kan sägas upp till utgången av månaden efter den då uppsägning sker. Vid försäkring som gäller för viss tid kan bolaget säga upp försäkringen för upphörande i förtid bara om premien inte erlaggs i rätt tid. Uppsägningstiden skall då vara en månad, räknat från det att bolaget avsånde uppsägningen till arbetsgivaren.

Ändring av försäkringen

8 § Försäkringsbolaget får i försäkringsvilkoren förbehålla sig rätt att ändra försäkringen under försäkringstiden. Ändring får dock göras bara med godkännande av de arbetsmarknadsparter som har slutit det kollektivavtal som försäkringen följer.

Efterskydd

9 § När någon lämnar sin anställning har han rätt till efterskydd enligt vad som föreskrivs i försäkringsvilkoren. Detsamma gäller när någon av någon annan anledning inte längre uppfyller kraven för att omfattas av försäkringen.

Oriktiga uppgifter

10 § Försäkringsbolaget får inte vid tillämpning av reglerna i 4 kap. 1-4 §§ mot den som kräver ersättning åberopa att någon annan än han eller någon som är försäkrad tillsammans med honom har efterstätt sin upplysnings- eller anmätningsskyldighet eller haft vetskap om ett sådant förhållande.

18 kap. Gruppsomförsäkring

Tillämpningsområdet m.m.

1 § I detta kapitel betyder
gruppavtal: avtal som sluts med ett försäkringsbolag för en på förhand bestämbar grupp personer och som anger villkor för avtal om gruppförsäkring.

gruppsomförsäkring: personförsäkring som meddelas enligt ett

gruppavtal och som gäller under försäkring av den försäkrade eller någon närstående tillhör gruppen,

frivillig grupppersonförsäkring: grupppersonförsäkring som grupplemmarna ansluter sig till genom egen anmälan,

obligatorisk grupppersonförsäkring: grupppersonförsäkring som varje medlem i gruppen är ansluten till oavsett egna åtgärder,

medförsäkrad: sådan närstående till grupplem som är försäkrad tillsammans med honom.

2 § För grupppersonförsäkring gäller 1, 13 och 15-17 kap. Dessutom gäller bestämmelserna i detta kapitel. Reglerna i 5-12, 16 § andra stycket, 17 och 18 §§ tillämpas dock inte på försäkring som gäller vid tillfälligt besök på en beständ plats eller vid deltagande under högst en månad i en bestämd verksamhet.

3 § Avtal om frivillig grupppersonförsäkring anses ingånget mellan försäkringsbolaget och grupplemmen på grundval av gruppavtalet.

Avtal om obligatorisk grupppersonförsäkring anses ingånget mellan försäkringsbolaget och företrädaren för gruppen genom gruppavtalet. Genom ett sådant avtal uppkommer ingen betalningsskyldighet för grupplemmar mot försäkringsbolaget.

Den som ingår avtal om grupppersonförsäkring med bolaget är försäkringsstagare. Vid tillämpning av 15 och 16 kap. och i fråga om rätten till försäkringsersättning i övrigt anses dock varje försäkrad som försäkringsstagare, såvitt försäkringen gäller på hans liv eller hälsa.

Information

4 § Innan ett gruppavtal om grupppersonförsäkring ingås, skall försäkringsbolaget lämna gruppen en information som är utformad så att den underlättar en bedömning av grupplemmarnas försäkringsbehov och valet av försäkring. Bolaget skall ge den information om försäkringskyddets omfattning, försäkringsvillkoren i övrigt och andra förhållanden som gruppen behöver för att kunna bedöma

kostnaden för och förmånerna av försäkringen. Viktiga avgränsningar av försäkringskyddet skall vara särskilt framhävda. Informationen skall ange vilket lands lag som enligt villkoren skall gälla för försäkringen och hur klagomål från försäkringstagarens sida angående försäkringsavtalet skall behandlas. Innan ett avtal om frivillig grupppersonförsäkring sluts, skall bolaget också på ett ändamålsenligt sätt ge grupplemmarna information för bedömning av frågan om de bör ansluta sig till försäkringen.

Under försäkringstiden och i samband med att försäkringen förnyas skall bolaget i skälig omfattning informera de försäkrade om sådana förhållanden rörande försäkringen som det är av betydelse för dem att känna till. Efter ett försäkringsfall gäller informationsskyldigheten även mot andra som har anspråk mot bolaget. Bestämmelserna i 11 kap. 4 § tredje och fjärde styckena skall tillämpas vid grupppersonförsäkring.

Utgör grupppersonförsäkringen en livförsäkring, en sjuk- eller olycksfallsförsäkring som meddelats som tillägg till livförsäkring eller en sådan sjuk- eller olycksfallsförsäkring som avses i 2 kap. 3 b § första stycket klass 4 försäkringsrörelselagen (1982:713)¹ gäller om information enligt första och andra styckena vad som sägs i 11 kap. 6 §.

5 § När en grupppersonförsäkring har meddelats, skall försäkringsbolaget snarast på ett ändamålsenligt sätt avsända försäkringsbesked för de försäkrades kännedom. Beskeden skall innehålla upplysningar om de väsentliga rättigheter och skyldigheter som följer av försäkringen samt om viktiga avgränsningar av försäkringskyddet. Detsamma gäller när försäkringen har förnyats, om de nya försäkringsvillkoren innebär en begränsning av försäkringskyddet eller en väsentlig ändring av försäkringen.

Om en uppgift i ett försäkringsbesked avviker från försäkringsavtalet och avvikelserna inte är till nackdel för den som beskedet är riktat

¹ Lydelse enligt lagrådsremiss den 25 mars 1993 om ändrad lagstiftning för försäkringsverksamhet med anledning av EES-avtalet.

till, gäller uppgiften i försäkringsbeskedet. Uppgiften kan dock inte återopas, om nya försäkringsbesked eller ett annat meddelande i frågan senast fjorton dagar före försäkringsfallet på ett ändamålsenligt sätt har avsånts för de försäkrades kännedom eller om den som försäkringsbeskedet är riktat till har insett eller bort inse att uppgiften är oriktig eller inte längre är giltig.

Reglerna i 11 kap. 5 och 7 §§ tillämpas vid grupppersonförsäkring.

Tiden för bolagets ansvar

6 § När ett gruppavtal om frivillig grupppersonförsäkring har ingåtts, räknas tiden för försäkringsbolagets ansvar från den tidpunkt som anges i gruppavtalet. Ansvaret omfattar alla gruppmedlemmar som då fyller anslutningskraven enligt avtalet och som har anslutit sig till försäkringen. Om en gruppmedlem ansluter sig senare, räknas ansvaret från och med dagen efter anslutningen. Detsamma gäller om gruppavtalet saknar föreskrift om ansvarets inträde.

Anslutningen enligt första stycket anses ske när medlemmen gör anmälan hos bolaget eller hos någon som tar emot anmälningar för bolagets räkning.

Om ingen annan tidpunkt har avtalats, räknas vid obligatorisk grupppersonförsäkring tiden för bolagets ansvar mot medlemmarna från och med dagen efter den då gruppavtalet slöts eller, om någon inträder senare i gruppen, från och med dagen efter inträdet.

7 § När ansvaret inträder mot en gruppmedlem, gäller det också mot den som ansluts som medförsäkrad till honom.

Uppsägning av försäkringen m.m.

8 § Om gruppavtalet upphör på grund av uppsägning från gruppens sida, upphör försäkringen för samtliga gruppmedlemmar och deras medförsäkrade vid den tidpunkt som anges i uppsägningen, dock tidigast en månad efter det att uppsägningen togs emot av försäkringsbolaget. När bolaget har tagit emot en uppsägning av frivillig grupppersonförsäkring, skall det genast sända ett meddelande om denna till de försäkrade gruppmedlemmarna. I meddelandet skall

anges om de försäkrade har rätt till fortsättningsförsäkring enligt 11 §.

En försäkrad gruppmedlem har rätt att när som helst säga upp försäkringen att genast upphöra för hans och hans medförsäkrades del.

9 § Om en försäkrad gruppmedlem utträder ur gruppen av någon annan anledning än att han uppnår en viss ålder, upphör försäkringsbolagets ansvar mot honom och hans medförsäkrade tre månader efter utträdet. Om en make är medförsäkrad och äktenskapet upplöses, upphör ansvaret mot den medförsäkrade maken tre månader därefter. Detsamma gäller ansvaret mot en medförsäkrad sambo tre månader efter det att samboförhållandet har upphört.

10 § Ett avtal om grupppersonförsäkring förnyas för en tid av ett år, om inte avtalet har sagts upp för att upphöra vid försäkringstidens slut. I 4 och 5 §§ finns bestämmelser om information i samband med förnyelsen.

Ett meddelande om uppsägning från försäkringsbolagets sida skall enligt vad som sägs i 20 § ges till den som har ingått gruppavtalet med bolaget och till den försäkrade gruppmedlemmen. Uppsägningen får verkan en månad efter det att meddelandena avsändes. Om rätt till fortsättningsförsäkring enligt 11 § föreligger, skall detta anges i meddelandet till gruppmedlemmen. Saknas denna uppgift, får uppsägningen ingen verkan.

Första stycket första meningen gäller inte, om annat framgår av avtalet eller omsändigheterna i övrigt.

11 § Upphör försäkringsbolagets ansvar enligt 8, 9 eller 10 §, har varje försäkrad rätt att utan hänsyn till ett likvärdigt skydd genom fortsättningsförsäkring, som tecknas i försäkringsbolaget eller annat bolag som det anvisar. Ansökan om fortsättningsförsäkring skall i fall som avses i 9 § göras inom den tid som anges där och i andra fall inom tre månader från försäkringsens upphörande.

När en försäkring som upphör av annan anledning än försäkringsfall har ett värde på grund av ett ingående sparmoment, skall försäkrings-

bolaget ställa värdet till försäkringstagarens förfogande enligt vad som anges i försäkringsvillkoren.

12 § Försäkringsbolaget får göra förbehåll om att bestämmelserna i 9 § och 11 § första stycket inte skall tillämpas, i den mån den försäkrade på annat sätt har fått eller uppenbarligen kan få skydd av samma slag som tidigare.

Om det behövs på grund av försäkringens art, får bolaget göra förbehåll om att 9 eller 11 § första stycket inte heller annars skall tillämpas.

13 § Försäkringsbolaget får inte göra förbehåll om att en grupppersonförsäkring skall kunna upphöra i förtid eller ändras under försäkringstiden i andra fall än som anges i denna lag.

Oriktiga uppgifter

14 § Försäkringsbolaget får inte vid tillämpning av reglerna i 13 kap. 1-4 §§ mot den försäkrade åberopa att någon annan än han eller någon medförsäkrad har lämnat oriktiga eller ofullständiga uppgifter till bolaget eller haft vetskaper om att sådana uppgifter har lämnats.

Premien

15 § Om inte premiebetalningen är ett villkor för att försäkringsbolagets ansvar skall inträda, skall första premien för en grupppersonförsäkring betalas inom fjorton dagar från den dag då bolaget avsände krav på premien till den som enligt försäkringsavtalet skall betala premien till bolaget.

Premien för en senare premieperiod och första premien för en försäkring som har förnyats enligt 11 § skall betalas senast på periodens första dag. En premie som avser längre tid än en månad behöver dock inte betalas tidigare än en månad från den dag då bolaget avsände krav på premien till den som enligt försäkringsavtalet skall betala premien till bolaget.

Bestämmelserna i 14 kap. 5 och 6 §§ tillämpas vid grupppersonförsäkring.

16 § Betalas inte premien i rätt tid, får försäkringsbolaget säga upp försäkringen för upphörande eller begränsning av ansvaret enligt vad villkoren närmare föreskriver.

Ett meddelande om uppsägning skall enligt vad som sägs i 20 § ges till den som har ingått gruppavtalet med bolaget och till den försäkrade gruppmedlemmen. Uppsägningen får verkan fjorton dagar efter det att meddelandena avsändes, om inte premien betalas inom denna frist. Meddelandena skall innehålla uppgift om detta. Om försäkringen kan återupplivas enligt 18 §, skall även detta anges. Saknas någon av dessa uppgifter, får uppsägningen ingen verkan.

17 § Har premien för en frivillig grupppersonförsäkring inte kunnat betalas inom den i 1 § andra stycket angivna fristen därför att den försäkrade gruppmedlemmen har blivit svårt sjuk eller berövats friheten, därför att han inte har fått ut pension eller intjänad lön från sin huvudsakliga anställning eller därför att något liknande oväntat hinder har inträffat för hans del, får en uppsägning enligt 16 § första stycket verkan först en vecka efter det att hindret har fallit bort, dock senast tre månader efter fristens utgång.

Om vid frivillig gruppförsäkring ett dröjsmål med premien beror på försummelse av någon som enligt gruppavtalet skall betala premien för gruppens räkning, får uppsägningen verkan för den försäkrade gruppmedlemmen och hans medförsäkrade först en vecka efter det att medlemmen själv har fått kännedom om dröjsmålet, dock senast tre månader efter utgången av den frist som anges i 16 § andra stycket.

Vid obligatorisk grupppersonförsäkring har varje försäkrad rätt till fortsättningsförsäkring enligt 11 och 12 §§, om ansvaret upphör enligt 16 §. Detsamma gäller medförsäkrad vid frivillig gruppförsäkring.

18 § Om en uppsägning enligt 16 § har fått verkan och dröjsmålet inte avser första premien för försäkringen, återupplivas en frivillig grupppersonförsäkring till sin tidigare omfattning, om det utestående premiebelopp som belöper på den försäkrade betalas inom sex månader från utgången av den frist som anges i 16 § andra stycket. Återupplivas försäkringen, ansvarar försäkringsbolaget från och med den dagen efter den då premiebeloppet betalats. Återupplivning kan

inte ske endast för medförsäkrade.

Vad som sägs i första stycket gäller också för obligatorisk grupperforsäkring. En sådan försäkring kan dock återupplivas endast för hela gruppen.

Bolaget får i försäkringsvillkoren göra förbehåll om att återupplivning inte kan ske, om förbehållet behövs på grund av försäkringens art eller någon annan särskild omständighet.

Förfoganden över försäkringen

19 § Utöver vad som anges i 15 kap. 3 § kan ett förmånstagarförordnande göras genom att förordnandet tas in i försäkringsvillkoren. Vid tolkning av ett sådant förordnande tillämpas 15 kap. 5 och 6 §§, om inget annat framgår av förordnandet.

Ett förordnande som har tagits in i villkoren saknar verkan, i den mån ett förordnande enligt 15 kap. 3 § gäller och kan verkställas.

Försäkringsbolaget kan i villkoren bestämma att den försäkrade inte får överlåta eller pantsätta sin rätt enligt försäkringen. Ett förfogande i strid mot en sådan bestämmelse är utan verkan. Ett förbud mot överlåtelse hindrar dock inte utmätning eller överlåtelse vid ackord eller i konkurs i vidare mån än detta följer av vad som annars föreskrivs i lag eller annan författning.

Meddelanden till de försäkrade

20 § Om försäkringsbolaget enligt någon bestämmelse i denna lag eller i gruppavtalet skall tillställa en försäkrad gruppmedlem eller en medförsäkrad en uppsägning eller ett annat meddelande, skall bolaget på ett ändamålsenligt sätt sända detta för den försäkrades kännedom. Ett meddelande som avser bestämda gruppmedlemmar skall sändas till dessa personligen.

19 kap. Kollektivavtalsgrundad personförsäkring

Tillämpningsområde m.m.

1 § Bestämmelserna i denna lag om kollektivavtalsgrundad personförsäkring tillämpas på försäkringar som

1. tecknas av arbetsgivare för att ge försäkringsskydd åt anställda, 2. meddelas enligt försäkringsvilkor som följer ett i villkoren angivet kollektivavtal mellan en arbetsgivarorganisation och en arbetstagarorganisation och

3. tecknas hos ett försäkringsbolag enligt vad som framgår av kollektivavtalet.

Kollektivavtalsgrundad personförsäkring kan omfatta även arbetsgivaren själv och andra som har anknytning till hans verksamhet. Närliggande till anställda eller andra försäkrade kan omfattas som medförsäkrade.

Om försäkringsskyddet enligt ett kollektivavtal som avses i första stycket skall gälla också för anställda hos sådana arbetsgivare som inte har tecknat försäkring trots att de har varit skyldiga att göra det, skall utbetalad ersättning anses som ersättning från en kollektivavtalsgrundad personförsäkring.

2 § För kollektivavtalsgrundad personförsäkring gäller 13 och 15-17 kap. Därjämte gäller bestämmelserna i detta kapitel.

Vad som i 4 och 5 §§ sägs om anställda gäller också andra som omfattas av försäkringen.

3 § Arbetsgivaren ingår avtal om kollektivavtalsgrundad personförsäkring med försäkringsbolaget och är försäkringsstagare. Vid tillämpning av 15 och 16 kap. och i fråga om rätten till försäkringsersättning i övrigt anses dock varje försäkrad som försäkringsstagare, såvitt försäkringen gäller på hans liv eller hälsa.

Information

4 § När en överenskomst som medför skyldighet för arbetsgivare att teckna kollektivavtalsgrundad personförsäkring har ingåtts, skall försäkringsbolaget och de arbetsmarknadsparter som har sluttat det kollektivavtal som försäkringen följer på lämpligt sätt informera de arbetsgivare som anställda som berörs av överenskomsten. Informationen skall avse arbetsgivarnas skyldighet att teckna försäkring, kostnaderna för försäkringen och förmånerna av denna.

Vidare skall den ange vilket lands lag som enligt villkoren skall gälla för försäkringen och hur klagomål från försäkringstagarens sida angående försäkringsavtalet skall behandlas.

Under försäkringsavtalet skall bolaget och arbetsmarknadsparterna i skälig omfattning informera arbetsgivare och anställda om sådana förhållanden rörande försäkringen som det är av betydelse för dem att känna till. Informationsskyldigheten med anledning av försäkringsfall avilar bolaget och gäller även mot andra som har anspråk mot bolaget. Bestämmelserna i 11 kap 4 § tredje och fjärde styckena skall tillämpas vid kollektivavtalsgrundad personförsäkring.

Utgör försäkringen en livförsäkring, en sjuk- eller olycksfallsförsäkring som meddelats som tillägg till livförsäkring eller en sådan sjuk- eller olycksfallsförsäkring som avses i 2 kap. 3 b § första stycket klass 4 försäkringsrörelselagen (1982:713)¹ gäller om information enligt första och andra styckena vad som sägs i 11 kap. 6 §.

5 § När en kollektivavtalsgrundad personförsäkring har meddelats, skall försäkringsbolaget snarast på ett ändamålsenligt sätt avsända försäkringsbesked för de anställdas kännedom. Beskeden skall innehålla upplysningar om de väsentliga rättigheter och skyldigheter som följer av försäkringen samt om viktiga avgränsningar av försäkringskyddet. Detsamma gäller när försäkringen har ändrats, om de nya försäkringsvillkoren innebär en begränsning av försäkringskyddet eller en väsentlig ändring av försäkringen.

Om en uppgift i ett försäkringsbesked avviker från försäkringsavtalet och avvikelsen inte är till nackdel för den som beskedet är riktat till gäller uppgiften i försäkringsbeskedet. Uppgiften kan dock inte återopas om nya försäkringsbesked eller ett annat meddelande i frågan senast fjorton dagar före försäkringsfallet på ett ändamålsenligt sätt har avsänts för de anställdas kännedom eller om den som försäkringsbeskedet är riktat till har insett eller bort inse att uppgiften

¹Lydelse enligt lagrådsremiss den 25 mars 1993 om ändrad lagstiftning för försäkringsverksamhet med anledning av EES-avtalet.

är oriktig eller inte längre är giltig.

Reglerna i 11 kap. 5 § tillämpas vid kollektivavtalsgrundad personförsäkring. Om bolaget underlåter att fullgöra sin informations-skyldighet enligt denna lag, gäller 11 kap. 7 §.

Tiden för bolagets ansvar

6 § När en arbetsgivare tecknar en försäkring som han enligt kollektivavtal är skyldig att teckna, räknas tiden för bolagets ansvar från och med den dag då arbetsgivaren blev bunden av kollektivavtalet eller den senare dag som anges i kollektivavtalet. I annat fall räknas tiden från och med dagen efter den då ansökan om försäkring avsändes eller lämnades till bolaget.

Uppsägning av försäkring

7 § Försäkringsvillkoren får innehålla att försäkringen inte kan upphöra på grund av uppsägning, så länge arbetsgivaren enligt kollektivavtal är skyldig att hålla försäkringen.

I annat fall kan en försäkring, som gäller tills vidare, sägas upp till utgången av månaden efter den då uppsägning sker. Vid försäkring som gäller för viss tid kan bolaget säga upp försäkringen för upphörande i förtid bara om premien inte erläggs i rätt tid. Uppsägningstiden skall vara en månad, räknat från det att bolaget avsände uppsägningen till arbetsgivaren.

Ändring av försäkringen

8 § Försäkringsbolaget får i försäkringsvillkoren förbehålla sig rätt att ändra försäkringen under försäkringstiden. Ändring får dock göras bara med godkännande av de arbetsmarknadsparter som har slutit det kollektivavtal som försäkringen följer.

Efterskydd m.m.

9 § När någon lämnar sin anställning, har han rätt till efterskydd, fribeiv eller fortsättningsförsäkring enligt vad som föreskrivs i försäkringsvillkoren. Detsamma gäller när någon av någon annan

anledning inte längre uppfyller kraven för att omfattas av försäkringen. Fortsättningsförsäkring anses inte som kollektivavtalsgrundad försäkring.

Återbäring

10 § Arbetsgivare och försäkrade har rätt till återbäring enligt vad som föreskrivs i försäkringsvillkoren. Av villkoren skall framgå principerna för tillgodoräknande av återbäringen.

Oriktiga uppgifter

11 § Försäkringsbolaget får inte vid tillämpning av reglerna i 13 kap. 1-4 §§ mot den försäkrade åberopa att någon annan än han eller någon medförsäkrad har lämnat oriktiga eller ofullständiga uppgifter till bolaget eller haft vetskap om att sådana uppgifter har lämnats.

Förfoganden över försäkringen

12 § Utöver vad som anges i 15 kap. 3 § kan ett förmånstagarförordnande göras genom att förordnandet tas in i försäkringsvillkoren. Vid tolkning av ett sådant förordnande tillämpas 15 kap. 5 och 6 §§, om inte annat framgår av förordnandet.

Ett förordnande som har tagits in i villkoren saknar verkan i den mån ett förordnande enligt 15 kap. 3 § gäller och kan verkställas.

Försäkringsbolaget kan i villkoren bestämma att den försäkrade inte får överlåta eller pantsätta sin rätt enligt försäkringen. Ett förfogande i strid mot en sådan bestämmelse är utan verkan. Ett förbud mot överlåtelse hindrar dock inte utmätning eller överlåtelse vid ackord eller i konkurs i vidare mån än detta följer av vad som annars föreskrivs i lag eller annan författning.